

Olsztyn, dnia 26 lutego 2020 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**
10-575 Olsztyn
Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 7/9

PS-VI.431.1.5.2020.LK

*Pani
Bożena Mrozowska
Dyrektor Placówki
Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1
w Olsztynie*

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.68.2020 z dnia 22 stycznia 2020 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Lilla Kondrusik – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
2. Agnieszka Pastuła – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Olsztynie, ul. Korczaka 6, 10-071 Olsztyn.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 12 lutego i zakończono w dniu 14 lutego 2020 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Dom / Jednostka / Jednostka kontrolowana – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 1 w Olsztynie,
2. Centrum – co oznacza: Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olsztynie,
3. Dyrektor / Dyrektor Placówki / Dyrektor kontrolowanej Jednostki – co oznacza: Dyrektora Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olsztynie i Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Olsztynie, panią Bożenę Mrozowską,
4. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Olsztynie, ul. Korczaka 6,

5. Regulamin Centrum – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olsztynie, ul. Korczaka 6,
6. Statut – co oznacza: Statut Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olsztynie,
7. pracownicy pedagogiczni – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,
8. pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Bożeny Mrozowskiej – Dyrektora. Ustaleń dokonano w oparciu o: rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz wychowawcami, analizę akt osobowych pracowników, wyjaśnienia i informacje przekazane przez Dyrektora.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Miasto Olsztyn, przeznaczoną dla 30 wychowanków. Działalność Placówki określał Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Olsztynie, przyjęty zarządzeniem Dyrektora nr 2/2016 z 14 września 2016 r. **/akta kontroli str. 2-22/**. W myśl § 23 pkt 1 i 2 Regulaminu, Placówką kieruje Dyrektor Centrum i odpowiada za całokształt jej działalności. Natomiast w przypadku jego nieobecności zastępuje go zastępca Dyrektora **/akta kontroli str. 14/**.

Uchwałą Nr XXXIX/680/13 Rady Miasta Olsztyna z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie przekształcenia placówki opiekuńczo-wychowawczej w Olsztynie przy ul. Korczaka 6 i powołania Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olsztynie przy ul. Korczaka 6 oraz przyjęcia statutu Centrum **/akta kontroli str. 23-26 /** powołano Centrum, zapewniające obsługę organizacyjną, administracyjną i ekonomiczną, między innymi kontrolowanej Jednostki. Z § 2 Statutu wynika, iż Dyrektor Centrum jest również Dyrektorem Placówki **/akta kontroli str. 25/**, w której zatrudniano tylko wychowawców, o których mowa w art. 98 ust 1 pkt 1 ustawy. Pozostali pracownicy, zarówno pedagogiczni jak i niepedagogiczni, jak wynika z Regulaminu Centrum **/akta kontroli str. 27-31/** zatrudnieni byli w Centrum. Zakresy obowiązków na poszczególnych stanowiskach określono dla każdego pracownika w indywidualnych „*Zakresach obowiązków (czynności) na stanowisku ...*” (wzór **akta kontroli str. 57-62**).

Na dzień rozpoczęcia kontroli w ewidencji Placówki figurowało 14 wychowanków **/akta kontroli str. 32/**.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia Dyrektora oraz pozostałych pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, sprawdzono kwalifikacje 100% kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą, oraz kwalifikacje pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych zatrudnionych w Centrum, realizujących zadania na rzecz dzieci umieszczonych w Placówce.

Zgodnie przedłożonymi kontrolującym wykazami, stanowiącymi **akta kontroli str. 33-35 oraz 36-37**, w okresie podlegającym kontroli, Jednostką kierował zatrudniony w Centrum, w wymiarze 1 etatu Dyrektor oraz zastępca Dyrektora, również w wymiarze 1 etatu. Ponadto, na stanowiskach pracowników pedagogicznych, zatrudnionych było łącznie 16 osób, w tym:

- pedagog – w wymiarze jednego etatu,
- psycholog – łącznie 2 osoby w wymiarze 2 etatów,
- wychowawcy – łącznie trzynaście osób, w wymiarze 13 etatów (na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych w Placówce było zatrudnionych 7 wychowawców).

Natomiast na stanowiskach pracowników niepedagogicznych zatrudnieni byli:

- główny księgowy – w wymiarze 1 etatu,
- starszy specjalista pracy z rodziną – w wymiarze 1 etatu,
- specjalista ds. płac – w wymiarze 1 etatu,
- specjalista ds. ekonomicznych – w wymiarze 1 etatu,
- specjalista ds. kadrowych – łącznie 2 osoby, w wymiarze 1 etatu,
- specjalista ds. administracyjnych – łącznie 2 osoby w wymiarze 1 etatu,
- robotnika do pracy lekkiej/pomoc kuchenna – w wymiarze 1 etatu,
- starszy konserwator – w wymiarze 1 etatu,
- kierowca – w wymiarze 1 etatu,
- intendent/magazynier – w wymiarze 1 etatu,
- kucharze – dwie osoby, w wymiarze 1 etatu,
- starszy rzemieślnik – w wymiarze 1 etatu,
- pracznia – w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu.

Ustalono, że Dyrektor spełniał wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-2 ustawy, tj. posiadał odpowiednie wykształcenie i co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną. Ustalono również, iż Dyrektor spełniał wymogi określone w art. 97 ust. 3 pkt 3-6 ustawy, tj. że:

- nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mu zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niego wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,

a także posiadał aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że był zdolny do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Analiza akt osobowych zastępcy Dyrektora – Pani ██████████ wykazała, że osoba powołana na to stanowisko /**akta kontroli str. 38/**, nie spełniała wymogów określonych w art. 97 ust 3 pkt 1 ustawy. Zastępca Dyrektora ukończył studia wyższe zawodowe (3-letnie) i uzyskał tytuł licencjata /**akta kontroli str. 39-40/**, w związku z czym nie posiadał tytułu zawodowego magistra lub tytułu równorzędnego. Ustalono również, iż w aktach osobowych zastępcy Dyrektora brakowało dokumentów poświadczających spełnianie przez niego wymogów określone w art. 97 ust. 3 pkt 3-6 ustawy tj. że:

- nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mu zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niego wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,

a także aktualnego zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego, że był zdolny do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą. Z wyjaśnień Dyrektora, stanowiących **akta kontroli str. 40-41** wynika, że zastępca Dyrektora „*pozostaje na długiej, ciągłej nieobecności od lutego 2019r. (...)*”. W związku z czym nie było możliwe aby posiadał aktualne zaświadczenie lekarskie. Natomiast brak stosownych oświadczeń był skutkiem „*przeoczenia*”. Ponadto „*Z dniem 20 lutego 2020 roku planowane jest rozwiązanie umowy o pracę z panią (...)*” – **akta kontroli str. 41**. Z dostarczanego przez Dyrektora, w czasie trwania postępowania kontrolnego wyjaśnienia, stanowiącego **akta kontroli str. 63** wynika, że „*w dniu 21 lutego 2020 roku, listem poleconym zostało wysłane (...) rozwiązanie umowy o pracę (...)*” z zastępcą Dyrektora. Nieprawidłowość, polegająca na powołaniu na to stanowisko osoby niespełniającej wymogów określonych w art. 97 ust 3 pkt 1 ustawy, jak wynika z wyjaśnień Dyrektora, spowodowana była brakiem innej „*osoby, która mogłaby pełnić tę funkcję z uwagi na zmiany w przepisach (likwidacja karty nauczyciela od stycznia 2014 roku)*” /**akta kontroli str. 41/**. Skutków powyższej nieprawidłowości nie ustalono. Na czas nieobecności w/w osoby, Dyrektor powierzyła bowiem funkcję zastępcy Dyrektora Pani ██████████ /**akta kontroli str. 64/**, która spełniał wymogi określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-6 ustawy. Z uwagi na fakt, iż z osobą nieposiadającą kwalifikacji rozwiązano umowę o pracę, odstąpiono od wydania zaleceń w tym zakresie.

Stwierdzono, że pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie. Posiadali także, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Analiza akt osobowych pracowników pedagogicznych, wykazała w dwóch przypadkach brak stosownego potwierdzenia spełniania przez nich wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy, tj. że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora, stanowiących **akta kontroli str. 42-43** wynika, że „*brak oświadczeń nastąpił na skutek przeoczenia (...) a osoby te obecnie nie pracują*”. Powyższa nieprawidłowość mogła skutkować tym, iż z dziećmi pracowały osoby niespełniające niezbędnych wymogów formalnych. W związku z tym, że w czasie rozpoczęcia czynności kontrolnych pracownicy ci nie byli już zatrudnieni, odstąpiono od wydania zaleceń w tym zakresie.

W toku czynności kontrolnych ustalono również, iż wszyscy pracownicy niepedagogiczni spełniali wymogi, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy, tj.:

- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- byli zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do tej pracy.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli wobec żadnego pracownika kontrolowanej Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego **/akta kontroli str. 44/**.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy, osoby pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej, mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 45-46** wynika, że zapis art. 98 ust. 4 ustawy w kontrolowanej Jednostce był realizowany poprzez prenumeratę czasopism i kwartalników oraz zakup literatury służących do podnoszenia wiedzy i kompetencji osób pracujących z dziećmi. Ponadto, wychowawcy mogli liczyć na wsparcie Dyrektora oraz specjalistów, tj. pedagoga i psychologa pracujących z dziećmi. W rozmowach indywidualnych pracownicy potwierdzili powyższe. Co do zasady, nie mieli potrzeby korzystania z poradnictwa w w/w zakresie. W sytuacjach trudnych udzielali sobie wzajemnie wsparcia i pomocy. W razie potrzeby mogli liczyć również na Dyrektora, jak i zatrudnionych specjalistów. Niemniej ustalono, iż w okresie objętym kontrolą wychowawcy Placówki nie brali udziału w żadnym szkoleniu. Rozmowy przeprowadzone z pracownikami **/akta kontroli str. 47-51/** wykazały, iż widzą oni potrzebę korzystania ze szkoleń i chcieliby mieć możliwość udziału w nich. Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora, stanowiących **akta kontroli str. 46-47** wynika, że „*w związku z niewystarczającą wysokością środków z przeznaczeniem na doszkalanie, szkolenia pracowników (2 tys. złotych w roku budżetowym), działania wynikające z art. 98 ust. 4 ustawy prowadzone są w miarę możliwości i posiadanych środków*”. W 2020 roku „*(...) zaplanowano dofinansowanie do szkolenia jednego pracownika. We wrześniu 2020 roku przewidziane jest szkolenie dla wychowawców z przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu*”.

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniu 12 lutego 2020 r. indywidualne rozmowy kierowane z pięcioma wychowankami na temat jakości udzielanego im przez pracowników Placówki wsparcia /akta kontroli str. 52-56/. Rozmowy podjęto tylko z chętnymi dziećmi, przebywającymi w Placówce w dacie przeprowadzania czynności kontrolnych.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się o wychowawcach, specjalistach pracujących w Placówce oraz Dyrektorzce Domu. Potwierdzili zgodnie, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc zarówno wychowawców jak i innych specjalistów zatrudnionych w Placówce. Jednogłośnie twierdzili, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do wychowawcy, pedagoga, psychologa, czy Dyrektora, nie otrzymali jej. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że zarówno wychowawcy jak i pozostali specjaliści pomagali im w rozwiązywaniu ich problemów i byli pomocni. Dzieci nie zgłosiły negatywnych uwag w zakresie jakości opieki sprawowanej w Placówce.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie pozytywne wyniki kontroli oraz opinie wychowanków Placówki na temat jakości sprawowanej opieki, a także wsparcia udzielanego przez jej pracowników rekomenduje się dalsze utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług.

Niemniej, rekomenduje się podjęcie działań mających na celu umożliwienie pracownikom pedagogicznym udziału w szkoleniach, ukierunkowanych na podnoszenie ich kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.).

Lilla Kondrusik – główny specjalista
Agnieszka Pastuła – główny specjalista

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Joanna Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej